

Malsa ar pēcītīšanu par pasti:	
Ar Peelikumu:	par gadu 2 rbt. 75 lap.
bez Peelikuma:	par gadu 2 " "
Ar Peelikumu:	par $\frac{1}{2}$ gadu 1 " 40 "
bez Peelikuma:	par $\frac{1}{2}$ gadu 1 " "
Ar Peelikumu:	par $\frac{1}{4}$ gadu — " 90 "
bez Peelikuma:	par $\frac{1}{4}$ gadu — " 70 "

Malsa bez pēcītīšanas Rīgā:	
Ar Peelikumu:	par gadu 1 rbt. 75 lap.
bez Peelikuma:	par gadu 1 " "
Ar Peelikumu:	par $\frac{1}{2}$ gadu — " 90 "
bez Peelikuma:	par $\frac{1}{2}$ gadu — " 55 "
Ar Peelikumu:	par $\frac{1}{4}$ gadu — " 50 "
bez Peelikuma:	par $\frac{1}{4}$ gadu — " 30 "

Mahias

38. gada-gahjums. — Mahjas Weesis isnahk weenreis pa nedeku

No. 44

Sestdein, 30. ovtobrî.

1893.

Iahjas Weesi ar Peelikumi war pastellet un Iindinajunius nodot Rigā, manā drukatawā un Latweeshu grahmatu pahrdotawā pec Petera basnizas. Bes tam wehl Peterburgas ahrpilsehā: Bubzischi Gedect lga grahm. pahrd., Terbatas Stabu celā stuhī un Jagodlin lga pahrd., pec leelā pumpja; Selgawas ahrpilsehā: Alberg lga grahm. pahrd., Almennu celā Nr. 11; Ahgelskalnu: Lofzberg lga pahrd., Tirkus celā un pec A. Reclstā lga, Stolas celā Nr. 41; Ilgezeemā: Modin ldesz pahrdotawā; us Katrinas dambja: R. Upit material-pretschū pahrd., Petersalas celā Nr. 3; Sarkandaugavā: J. Itman lga material-pretschū pahrd., Twailu celā Nr. 70, J. Itman lga material-pretschū pahrd., Twailu celā Nr. 47, pec Waldschleßhena brusħcha, Kaminzius lga dsehrennu pahrd., Tiltu celā Nr. 2 un R. Upit lga material-pretschū pahrd., Duntešmuščas celā Nr. 36; tad wehl jitās pilsfēhās, lā: Zehfis: V. Peterfon lga pahrdotawā; Walka: M. Rudolff un Paulin lgu grahm. pahrdotawās; Walmeerā: G. Trey un dehla lgu grahm. pahrd.; Nusene: J. Alfsne lga grahm. pahrd.; Selgawa: Vesthorn lga grahm. pahrd., Pils celā; H. Allunan un Jaeger lgu grahm. pahrdotawās; Bauskā: H. Allunan lga grahm. pahrd.; Kuldīgā: Vesthorn lga grahm. pahrd.; alsds: H. Tow lga grahm. pahrd. un bibliotēka un J. Hirsfann lga grahm. pahrd. Tad wehl „Mahjas Weesi“ war apstellet pec sawiem zeen. draudes mahzitajeem, skolotajeem un pagasta skrihvereeem, iuris mīshi lubdī, iahdas apstelleshanas laipni peenem.

atars: Kārds iahārds par putnīšipu. — Tautas ieglishtītā
īrija. — No eelschēmēs: a) Waldības leetas. b) Origina-
lumi. c) Baltijas notīumi. d) No zītām Kreiwijs pusei
no Rīgas. — Leetu leetu nobala: Jautajēni un atbilde
brāhmatu galos. — Šī mušķu veesīgās fadījībēs. — Deen-
īumi. — Virgu finas. — No ahsremem. — Telegrama
Dāschadi raksti: Berlines dižīwe. (Turpinajums.)

eeilumā: Bended walgs. (Turpinajums.) — Esi sve-
— Saimniezības padomi: Sofu zepets. — Domu graud-
notes. — Dzejoli. — Mīklas.

protami. Daschs labas labak eet bojā, kad ar labibas audsechanu ween newar zauri tilt, nekā luhko sawai fainmeezibū zitadi wehl kā grosit. Ne reti dīstri spārigi pretojamees jaunaku laiku seeweeshu fainmeezibas školam. „Kam muhsu meitam wajaga kā finat no saſtu wahrischanas un soſu sadalischanas!“ Ja, ja! par sawu lihdsschinejo apložini pazelies daudzseem uahlas loti gruhti un daschan pat, kā rahdas, wehl metas fahre pebz senajeem tumschajeem midus laiteem, jo ladēt tad gan te ſirdas par wiju to, kas jauns. Tilai sawadi, ka tee kas sparojas, ka muhsu jaunawam nela newajagā finat no labakas praktiskas fainmeezibas, nekad ne iſſauzas: „kadēt mums naudas wajaga?“ Neveens jan tāhdam, kam nepatik ſafies un ſoſis — tāhs ne leek paſcham ehst, lai ehd waj pelawas, ja patik. Bet tā ka nu latram muhsu lanzeneklam ir naude no leelu leelā swara, tad ir ari no ſewiſchki leelā swara, ka muhsu fainmeezes prot kreetni ſafies iſſi wahrit, ſoſis sadalit, auglus ſchahwet u. v. z., kureus pahrdodot war ari tilt pee naudas! Un waj ſchi naude ſlītala kā to, kure ſanem par parastajeem produkteem? Mums nu reis ir laiki peenahkuſchi, kur ne war am wiſ tāhdi ween riħkojotees kā lihds ſchim zauri tilt un tadēt jaluhko ari kā zitadi grositees pee kam tikai japaslatas uſ kulturas ſemem, zi tāhlu ur laudis mums jau preeſchā tituſchi un ja mehgina ari uſ preeſchu wirſitees. Mehds nedriħkstan wiſ ar lepnumu noskatitees uſ tāhni ſemem un tāhdim, kas mums kulturā tāhlu pakat paſlituſchi, be mums ar dedſibu jazenčhas toſ panālt, kure mums jau kreetni preeſchā tituſchi, kas pazelias dauds pahraki par mums. Turpmal „Mahjas Weeſis“ ſaw ſemkopibas ſeelistumā neſis ari pamatiгus aprakſijs par mahju putnu kopschanu: kahdas ſugas wiſderi galas, kā tāhs jakopj un jabaro un zil tāhs iſti pelnaš atnes? Bet tā ka ſchis ir iſtais ſoju baroſchonas laiks, tad gribu ari jau tagad iſhumā aizrahdit, kā tāhs barojamas. Daschi mehds nopirk wahjas ſoſis un tad wehl gribedami winas uſbarot tāhm dod tikai weenadu baribu, waj nu karipelus waj graudus, waj ari no milteem taisiņos kluſchus bei tāhdi barotas ſoſis ſahk daudsreis tikai nihkuto un no uſbaroſchanas netas neiſnāl. Soſim wajago paſneegt daſchadu baribu, tad tāhs war iſti treknas uſbarot. Tāhm war dot nowahritus un n wiſai ſmalki ſajħfaiditus karipelus, rahaženus, ſaka patas kahpoſtu lapas, auſu miltus ar drusku peenawaj taukeem un labi dauds graudus, kā ausas u meesħus, ari alus drabinas, papilnam tħru uħdeni

kurā eemiet maſus gabalinius behrſu waj preesch
ogles ko knahbat; tas baroschanos loti weizina
Tahdi barotas ſoſis uſbarojas triju nedelu laikā ihs
taukas, ja tahs tilai ir weselas bijuschaſ. Soſim
kuras wiſai wahjas palikuſchaſ un ahtri teek uſba
rotas, now tik gahrda gala, kā tahdām, kuras arwee
labi uſturetas. Par waſaru jau ſoſis gandris ne
kahdas baroschanas nepagēr, kad tilai pereſchana
laitā dod ehſt pa druſlai. Kad ir tilai laba ſahlain
weeta, kur tahm ganitees un kaut zil leels dihlita
kur peldet un kur papilnam warschu, tad ruden
ſoſis jau tā ir treknas, kad tahs nu wehl druſt
uſbaro, tad tahm ir loti gahrda gala un wiſa
pahrdodot eeuens daschu labu naudas graſi, kuu
mums tik wiſai wajadſigi, lai waretu ſegi iđoſchanaſ
— Tilai uſ preeſchu ſemkopibā, uſ preeſchu lop
kopibā, dahrlikopibā, biſchkopibā, uſ preeſchu litera
turā un ſinatnēs. Mehs nedrihſtam ſnaufi, num
naſgi wiſur jakeras pee darba. Tadet uſ preeſchu

melle tautas skolas, ar to behrnu skaitu, kuri atrodas skolas gaddos. 1855. g. Austrija bija apmēram 2,138,000 behrnu skolas gaddos un tikai 1,425,000 tādu, kas ari pateikt skolu apmelleja. 1875. g. turpreti jau vis 3,122,000 behrneem skolas gaddos 2,134,000 tādu behrnu, kas skolas apmelleja. Bet 1890. g. visu skolas gaddos ejoschu behrnu skaitis bija 3,478,000 leels un no teiem 3,125,000 behrni mahzijas tautas skolas. Schahds tautas isglihtibas stahwoklis uſſlatamis jau par vispārīgu iſgħihtibas iſplatiſčanos, jo turklāt janem wehrā tas, ka bagatu un priwiligeju ūta ſchiku iſkirku behrni mahzaš augstās skolas, paſtionalo, jeb ari teik audzinati wezaku mohjās.

Par Tschekiju, Morawiju, pat par tāhdām isgħiħ-tibas finn tumfha sem, kā Italeesju prawnzes Triestas turwumā, war tiekt, ka iur ar foti maseem isneħmu meem behrni għandis wiżże fuha tautas skoläs. Triestie peem no 20,000 skolas għad-dobbi ejs-scheem behrnejem 16,000 apmelle skolas. Dauds il-kifla kā stahwokk tautas isgħiħtošanas leeta atroba Galizija u Bukowina. Tomer ari par tureen as-isgħiħ-tibas stahwokk war tiekt, ka tas-sipri pajehlees, salihdinot tagħaddej os skolu apstaktus ar tem, la hdi bija 30—35 gadus atpaka. 1855. g. Austrijas Polu-Kreewu apgħabalā mahżijsas tautas skoläs ne-wis 600,000 behrnu, kā tqaqid, bet masaf par 100,000.

Tautas skolas Austrijā var eedalit diwās dalās, tā sajizt diwōs skolu tihpōs: Vispārīgās tautas skolas (Allgemeine Volksschulen), scha wahrda schaurā nosīhīmē, un pilsoņ... jeb pilsehtas skolas (Bürgerschulen), kurās eewestas plāshas programmas, daschās pat ar sweschām valodam.

1870. g. sahdu pilsonu jeb pilsehtas skolu bija tilai 70, bet tagad to skaitis jneedjas lihds 485, wismairas Iustrijas Mahu un Tichku dolaa Tautas

I want to thank you all for your support. I am very grateful.

Tagadejs Wahzu sozialisms sadalijees diwās valas : soziolistu vadonu Marks un Lafala peekritejds. Wezee partiju vadoni Bebels un Lieblnechts, bijuschee Lafala peekriteji, tagad atteitsches no wina, valikuschi par Marks peekritejsem. (Schi atteitschanas notika tad, kad Halle bija wišpahrigais sozialistu longress.) „Jaunee“ eestahjas partijā taifni „wezo“ pahreeschanas laikā no Lafala us Marks lehgeri, kadet pirmee pahrmet pehdejeem to agrako laiku maldishchanos. Paschi „jaunee“ sozialisti ir loti stingri Marks peekriteji un tura wini tilyri waj par nemoldiou un foti zeeno minu draugu Friedrichu Engels.

maisvigu un tööt geena viinu vriangu Saksimaa Eesti
geli. Lasaala peekriteji pasihstamii semi nohautuma
„Sakschi”. 1875. g., kad Marksa un Lasaala peekriteji saweenojas, tee ifstrahdaja sawstarpiju programu. Kad sõhi programma nahja Marksa rolas, tas netik ween to kotti nosodija, bet ari iahs galwenalos ifstrahdatajus, „Sakshus”, par to, ka tee bija stipri peeturejuhishesee pee Lasaala mahjivam. Sõhi Marksa kritika tiki ei veel pagahjuhchä gadā tapa nondrukata un no ta laika „Sakschi” saudē sawu svaru, kuru peesawina Berlimes sozialisti. Pehdejo propaganda ir kotti pahmehrige; zihniisch starp dajcha-dam tauschu sõlkiram (tlasem), bes jeb tahdeem sawu

pagehrejumu pamiasinajumiem. Turpretim „Salschi“ drūstu veelaishas sawōs pagehrejumīs.

Daschadi rafsi

Berlin's Dschive

(Turpinajum)

sozialistu laikrakstu Berline pawisam triha. Ga
akais laikraksts ir „Vorwärts“ (Ils preelshu) —
as awise, kuru sozialistu sapulze (longress) Hall
is par Wahzu sozialistu galwenako awisi. Sch
sei naw tihri weenpusīga partijas gara: lihds
eklīch sozialisteem interesantām finam tani atro
as wišvīsadas wišpahrigi interesantos fina
ses nolūks — pasneegt saweem laitajeem wi
gi eewehejojamas finas un tos eepaishstīnat
deem sadishves jaujajeeneem. Tani strahdā lib
hrojamalee ahrsemju sozialisti un awisei ir san
al-korespondenti wiſas eewehejojamakās Wahzjā
htās. Redakcija bes tam pasneeds palidīsbū tab
i, kuri zeetuschi sawu politisko eeskatu deht u
iš tahdeem dobut weetu. Galwenakās Wahz
istu awises waditajs ir winu pasihstīmais pa
wadons Lieblneits, eewehejojamis runatajs u
hwinats wihrs. „Volkstribüne“, kuru wada
ee „jaunee“ sozialisti Maliss, Schippels, Brun
e, Ernsts un daschi ziti, ir nedekas awise i
wairak tilai sawas partijas noluheem, ap
ama fihlaki daschadus spezial-jautajeenus, a
schos us sozialismu. Winu war nosaukt po
alu Berlines sozialisma organu. „Arbeitbibliothek“
ihisti awise; ta līdzinās wairak broschuram u
redigeja no Schippela.
sozialā partija Berline ir toti leela; ta stāi

lahdus 100,000 wehletajus un lahdas 50,000 fee weetes. Ta eedalama ischeträb schkräb jeb doläs.

1) Ausfinaschanas un isglishtoschanas eestahdes, pee kurām peeslaitamas strahdneelu skola (6), kurās par moju mafsu (50 pseaiigeem mehnesei) preeauguschi strahdneeki mahzas rehkinaschanu, dobas finibas, wehsturi, tautas faimneeziбу u. t. t. Mahziba noteek darbdeenu wakards, swehitdeenās tur preeti strahdneeki sapulzejas, lai uslausttu daschado preekschlasijunus par sozialismu; te wehl peeslaitamia sauzama "brihvās religijas" sabeeedriba, kur wada Bruno Wille, kutsch eerehrojams läs labs rūnatajs, sewischki preeksch leelala kaushu puhta. Veninetām eestahdem wehl ic daschadi sozialistu klub Strahdneeki loti zeena schahdas sapulzes (ibpasch laika lavelkeem nodomatas). Sawu pagehrejumi par astostundu ilgu barba laiku deenā wini pabalst ar to, la tee sawu brihwo laiku pawadis derigō laika lavellds. Un pateesi, tee sawās sapulzes lahdsejas, spehle teatri, dseed, kas, laut gan noteek ruppi un nemahziti, tomēt ar leelu labpatikschanu.

2) Korporāciju organizācijas nolūks ir, iisslaidot strahdneleem vīnu ekonomisko stāhwokli un atveeglinat vīneem zīhnīmu ar kapitalisteem. Veesch sozialisti, kuri strahdā vīenadu amatu, fabodas fabeedribās, uš kuru sapulzem nereti sanāk 5000 zīlweltu. Te wehl pēesktafamas fāvstarpīgas palīdzības lāzei kuras ijsmalsā sinamu summu nahvēs jeb slimiba atgadijeends un pabalsta pēc fabeedribas peederoscho strahdneekus fireiku jeb darba apstāhchanās atgadijeends, kuram noluhslam ihsaši dibināts ferīschs kapitals. Atteezotees uš strahdneekem, kuri pasaude

juschi weetas, ihpascha komisija isspreesch, waj isde palidfibu strahdneekeem, waj ne, un ja, tad zil daud Spezialla komisija ismeklē, waj eemesli preekīch n leeleem strahdneelu streikeem ir eewehtrojamī, bet wiš pahrigus darba streikus wada schim noluhtlam organisēta komiteja. Beidsot fabeedribas notura strahdneelu sapulzes, kurās tur preekīchla fijumus par truhpnēzības sara stahwolli, pee kura peeder korporācija — par jauneem tehniseem isgudrojumeen schini aroda, par scha ruhpnezzības sara stahwol ahrsemes u. t. t. Bet politika no schahdām sapulzen top pilnigi isslehgta, pretejā atgadijeenā tāhs to slobatas.

3) Politiskā sozialistu (strahdneku) organizācijā ir soti veenkārša. Katrā pilsehtas vēlesīgā eezirkni sozialisti eezēt ihpaschu komiteju, kurās lozelī mainas katru gadu. Schahdām komitejam jašau sapulzes, kurās deputati dod pahrēstu par jaunā darboschanošos. Pilsehtas munizipalā sapulzē sozialistu rūpejas par strahdneku stāhwolkā atveeglināšanu winu dīshwolku maksas pamataschānu, par naba dīsigalo strahdneku behrnu apgābāschānu ar stola iedelteem u. t. t.

raugās loti tuhpigi, tāhs agenti lužko eetilt sapulzē
lā zitu pilsehtu partijas lozelki waj lā zitadi; be
ari strahdneeki ir labi eemahzijuschees un eemaniju
schees schahdu speegu (spijonu) pasīhschanā.

Skultes pagasta walde

6. un 8. novembrī sch. g. Nīces ebraul-

shanas veetā, idos

jaujas pāses

Rīga un vīnas aplaknē dībīvadāmēm

skī pagasta lozelēm, pēc nobotu un per-

velešanas naudas samaksu.

Skultes pag. walde, 18. oktobrī 1893. g.

Pagasta mejais: M. Smiter.

Nr. 2473. Strīvers: J. Wihols.

Izbaudēs, Alaschi draudē, 10. versītēs

no Siguldas vīselīgās stāžas, tēl

wairakas mahās pahrdotās.

Muīšas walde.

**Profesora F. Loessler'a
pelnu-hazīsi**

prelsch

**sauku un mahās pelnu
īsnībzīnas shanas.**

Gālvenā noliktaiva pēc

Adolfa Wetterich,

2 Peldu (Juhku) eelā.

Kāreļu dzenamas ūksnas,

kameļu spalvas dzenamas ūksnas

pedahīvā vīselīgātā par fabrikas zemām

J. A. Krenenbergs, Rīga,

tanīvā fabrika,

leelājā ķīterā eelā Nr. 12.

Retihritu karbola skahbi,

60% un 80% un 100% tīru,

skīmīki tīru kristalīsetu kar-

bola skahbi,

freolini, Pearsonu, lisolu,

florkalki u. t. t.

pedahīvā vīselīgātā

Adolfs Wetterich,

Peldu (Juhku) eelā.

Lai 1894. gadam vajadīgās

kantoru grahmatas

lauls apstieleti, to lauds

Augusts Lyra,

papīri, rakstāmu un skīmējamu leetu

vahrdotāva leelumā un masumā,

kantoru grahmatu un kūvertu fabrika.

Desinfekcijas līdsekļus:

Karbola skahbi,

florkalki,

freolini,

formalinu,

lisolu,

saproli,

witrioliitu

u. t. t., u. t. t.

pedahīvā

Alf. Th. Busch,

magāja Jumprawu eelā Nr. 14 un leelu

Minz-eelā Nr. 8.

2

Desinfekcijas līdsekļus,

pret lipīgām slimibām, pe-

dahīvā leelā išvēlē

Mag. E. Birsmāna

apteku prelsch pahrdotāvā,

Rīga, Schālu eelā Nr. 9. (Kārt vīgo

rāhusi un Daugavas ūku)

2

gummija galoschas

wislehtaki

J. W. Mündela

Rīgas gumiņu prelsch fabrikas.

Noliktaiva: Rīgu un Petera bāsnīzas

celu ūku, pascha namā.

Adolfs Wetterich,

Peldu (Juhku) eelā.

2

Surrogata-ķafījus (1 1/2 18 lap., 1/2 10 lap.)

Schee rāshojumi dabījami leelatās kolonial prelsch

vahrdotāvās.

2

Adolfs Wetterich,

Peldu (Juhku) eelā.

2

Augsts Lyra,

paperi, rakstāmu un skīmējamu leetu

vahrdotāva leelumā un masumā,

kantoru grahmatu un kūvertu fabrika.

2

Desinfekcijas līdsekļus:

Karbola skahbi,

florkalki,

freolini,

formalinu,

lisolu,

saproli,

witrioliitu

u. t. t., u. t. t.

pedahīvā

Stipri un lehti

teek vīst prelschēmēti no ūku, porcelāni

lojanai, maļai, jūpītēm, marmora, ma-

lachīta, filontaūla u. t. t. Peldu eelā Nr. 17

(2), 2 tr. augstu ūkiteiti.

2

Desinfekcijas līdsekļus,

Baltijas

parahīnu grahmatas.

2

Mag. E. Birsmāna

apteku prelsch pahrdotāvā,

Rīga, Schālu eelā Nr. 9. (Kārt vīgo

rāhusi un Daugavas ūku).

2

Alf. Th. Busch,

magāja Jumprawu eelā Nr. 14 un leelu

Minz-eelā Nr. 8.

2

Desinfekcijas līdsekļus,

pret lipīgām slimibām, pe-

dahīvā leelā išvēlē

Mag. E. Birsmāna

apteku prelsch pahrdotāvā,

Rīga, Schālu eelā Nr. 9. (Kārt vīgo

rāhusi un Daugavas ūku).

2

Desinfekcijas līdsekļus,

pret lipīgām slimibām, pe-

dahīvā leelā išvēlē

Mag. E. Birsmāna

apteku prelsch pahrdotāvā,

Rīga, Schālu eelā Nr. 9. (Kārt vīgo

rāhusi un Daugavas ūku).

2

Desinfekcijas līdsekļus,

pret lipīgām slimibām, pe-

dahīvā leelā išvēlē

Mag. E. Birsmāna

apteku prelsch pahrdotāvā,

Rīga, Schālu eelā Nr. 9. (Kārt vīgo

rāhusi un Daugavas ūku).

2

Desinfekcijas līdsekļus,

pret lipīgām slimibām, pe-

dahīvā leelā išvēlē

Mag. E. Birsmāna

apteku prelsch pahrdotāvā,

Rīga, Schālu eelā Nr. 9. (Kārt vīgo

rāhusi un Daugavas ūku).

2

Desinfekcijas līdsekļus,

pret lipīgām slimibām, pe-

dahīvā leelā išvēlē

Mag. E. Birsmāna

apteku prelsch pahrdotāvā,

Rīga, Schālu eelā Nr. 9. (Kārt vīgo

rāhusi un Daugavas ūku).

2

Desinfekcijas līdsekļus,

pret lipīgām slimibām, pe-

dahīvā leelā išvēlē

Mag. E. Birsmāna

apteku prelsch pahrdotāvā,

Rīga, Schālu eelā Nr. 9. (Kārt vīgo

rāhusi un Daugavas ūku).

2

Desinfekcijas līdsekļus,

pret lipīgām slimibām, pe-

dahīvā leelā išvēlē

Mag. E. Birsmāna

apteku prelsch pahrdotāvā,

Rīga, Schālu eelā Nr. 9. (Kārt vīgo

rāhusi un Daugavas ūku).

2

Desinfekcijas līdsekļus,

pret lipīgām slimibām, pe-

dahīvā leelā išvēlē

<p